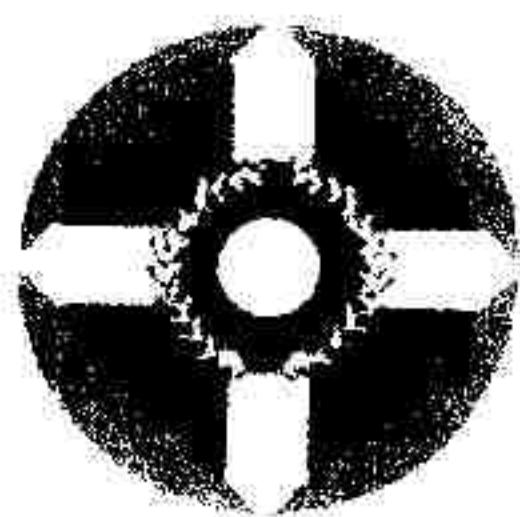

ΠΑΘ

1268

19 ΔΕΚ. 2011

ΛΑ.Ο.Σ. ΛΑΪΚΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ

Κωστής Αϊβαλιώτης
Βουλευτής Β' Αθηνών
Εκπρόσωπος Τύπου ΛΑ.Ο.Σ.

Αναφορά
Προς
Τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

Θέμα : Ονοματοδοσία σηράγγων της Εγνατίας Οδού

Αγαπητέ κ. Υπουργέ,

Επισυνάπτω έγγραφα που έλαβα από τον κ. Αθανάσιο Δάλλα (Μεταλλειολόγο, κάτοικο Αμαρουσίου Αττικής) σχετικά με την ονοματοδοσία των σηράγγων της Εγνατίας οδού στην Ήπειρο, κάτι που άρχισε το 2004.

Γνωρίζοντας την ευαισθησία σας για το θέμα θα παρακαλούσα να με ενημερώνετε.

Αθήνα, 9/12/2011
Ο Βουλευτής

Κ. Αϊβαλιώτης

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ι. ΔΑΛΛΑΣ

ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΟΝΟΜΑΤΟΔΟΣΙΑ ΤΩΝ ΣΗΡΑΓΓΩΝ ΤΗΣ ΕΓΝΑΤΙΑΣ ΟΔΟΥ ΣΤΗΝ ΉΠΕΙΡΟ

ΔΕΔΟΜΕΝΑ

- ✓ Μετά το 2004, η πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ υιοθέτησε την πρακτική της ονοματοδοσίας των σηράγγων βάσει συγκεκριμένων ιστορικών, γεωγραφικών και παιδευτικών κριτηρίων. Η πρώτη ολοκληρωμένη εφαρμογή του συστήματος έγινε στο έργο της Κακιάς Σκάλας όπου οι σήραγγες "βαφτίστηκαν": **Θησέας, Αίθρα, Σκίρων, Ευπαλίνος και Γεράνεια**
- ✓ Ο Σύμβουλος της Εγνατίας Οδού Α.Ε. που ήταν υπεύθυνος για την Διαχείριση των έργων σηράγγων υπέβαλε, την 15^η Οκτωβρίου 2007, στην διοίκηση της Εγνατίας Οδού Α.Ε., πρόταση ονοματοδοσίας των σηράγγων του τμήματος της Εγνατίας Οδού που διασχίζει την Ήπειρο και επί της οποίας δεν έλαβε καμμία απάντηση, έστω και τυπική.
- ✓ Όταν η Εγνατία Οδός παραδόθηκε στην κυκλοφορία (2009) η πρόταση υποβλήθηκε εκ νέου (Αρ. Πρωτ. Ε.Ο.Α.Ε.: 226.559/10-08-09) χωρίς να δοθεί - και πάλι - ουδεμία απάντηση.
- ✓ Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Ιωαννίνων, **με το επιχείρημα του "προσωρινού"**, χωρίς καμμία μελέτη, χωρίς την έγκριση της Διοίκησης και με, προφανή, σκοπό την ικανοποίηση μικροπολιτικών αιτημάτων τοπικών κομματαρχών, τοποθέτησε μπροστά από τις σήραγγες, πινακίδες με απαράδεκτα και κακόχη ονόματα όπως **Μπαουσιού, Μπαλντούμα, Γκρίγκα, Σέλιανη, Μαλακάσι ... Και όχι μόνο ένα Μαλακάσι, αλλά τρία συνεχόμενα, Μαλακάσι Α, Μαλακάσι Β και Μαλακάσι Γ**. Αξίζει εν προκειμένω να τονιστεί ότι, **για εθνικούς λόγους, το όνομα Σέλιανη καταργήθηκε το 1953 με Β.Δ., ως όνομα ξενικής προελεύσεως**.
- ✓ Όπως συμβαίνει σε παρόμοιες περιπτώσεις το **"προσωρινό"** έγινε **"μόνιμο"** χωρίς να ενδιαφερθεί κανείς για την αποκατάσταση μιας αταξίας που, στην καλύτερη περίπτωση, προσβάλει την αισθητική μας.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

1. Είναι ακριβές ότι η Διοίκηση της Εγνατίας Οδού Α.Ε. ουδέποτε προέβη στη σύνταξη μελέτης σήμανσης των σηράγγων και ότι οι υφιστάμενες πινακίδες τοποθετήθηκαν με αυθαίρετη ενέργεια του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Ιωαννίνων;
2. Σε περίπτωση που ισχύουν τα όσα αναγράφονται στην παράγραφο 1 γιατί
 - γιατί η Διοίκηση της Εγνατίας Οδού Α.Ε. επιτρέπει, δια της αδρανείας της, την μονιμοποίηση της σημερινής απαράδεκτης κατάστασης
 - Με ποιο σκεπτικό η Διοίκηση της Εγνατίας Οδού Α.Ε. δεν έκανε αποδεκτή την υποβληθείσα τεκμηριωμένη πρόταση **Ονοματοδοσίας των σηράγγων της Εγνατίας Οδού στην Ήπειρο;**
 - Σε μια εποχή σύγχυσης που η κοινωνία μας προσπαθεί να βρει νέα στηρίγματα για να ανακτήσει τη χαμένη συνοχή και την αξιοπρέπεια της γιατί η σημερινή Διοίκηση της Εγνατίας Οδού Α.Ε., δεν υιοθετεί την υποβληθείσα πρόταση **Ονοματοδοσίας των σηράγγων της Εγνατίας Οδού στην Ήπειρο**, δεν ενεργεί για την άμεση αντικατάσταση των υφισταμένων (απαράδεκτων) πινακίδων σήμανσης των σηράγγων στην Ήπειρο και δεν προβαίνει σε άμεση Ονοματοδοσία και των υπολοίπων σηράγγων βάσει συγκεκριμένων ιστορικών, γεωγραφικών και παιδευτικών κριτηρίων;
3. Πως σκέπτεται να ενεργήσει ο κ. Υπουργός ;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ι. ΔΑΛΛΑΣ
ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

Αριθμός Πρωτοκόλλου Ε.Ο.Α.Ε.: 226.559/10-08-09

Αθήναι 6 Αυγούστου 2009

Προς : τον Πρόεδρο Δ.Σ.της Εγνατίας Οδού Α.Ε.
κ. Απόστολο Γούλα

Κοιν.: 1. κ. Δημήτριο Κωτούλα, Διευθύνοντα Σύμβουλο
2. κ. Ιωάννη Ρεντζεπέρη, Γενικό Διευθυντή

Θέμα: Ονοματοδοσία των σηράγγων της Εγνατίας Οδού στην Ήπειρο

κύριε Πρόεδρε του Δ.Σ

την 15^η Οκτωβρίου 2007 σας είχα απευθύνει, υπό την ιδιότητα του Ηπειρώτη που - εδώ και πενήντα χρόνια - ενδιαφέρεται για τα κοινά και συμμετέχει στη δράση Ηπειρωτικών Συλλόγων και οργανώσεων, μία πρόταση ονοματοδοσίας των σηράγγων του τμήματος της Εγνατίας Οδού που διασχίζει την Ήπειρο. Επ' αυτής της προτάσεως δεν έλαβα καμμία απάντηση, έστω και τυπική.

Η πρόταση μου έτυχε ευρείας δημοσιότητας και θετική αποδοχής από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, την τοπική κοινωνία, από πολιτιστικούς συλλόγους και από πολλούς Δήμους εντός των ορίων των οποίων διέρχεται η Εγνατία Οδός. Επίσης, ως αντικείμενο κοινού ενδιαφέροντος και μη επιδεχομένου κομματικών αντιπαραθέσεων, υποστηρίχθηκε θερμά τόσο από τον Βουλευτή Ιωαννίνων της Ν.Δ. και Υφυπουργό Εθνικής Αμύνης κ. Κωνσταντίνο Τασούλα (απέστειλε σχετικό σημείωμα προς τον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ κ. Γεώργιο Σουφλιά εισηγούμενος τη αποδοχή της πρότασης), όσο και από τον Βουλευτή Ιωαννίνων του ΠΑΣΟΚ κ. Μιχαήλ Παντούλα (εξέφρασε την άποψη επέκτασης της ονοματοδοσίας επί των σημαντικότερων γεφυρών του έργου και υπέβαλε ερώτηση στη Βουλή υποστηρίζοντας ότι η αποδοχή της πρότασης θα ήταν πολλαπλώς ωφέλιμη για αυτονόητους λόγους).

Από τότε πέρασαν δύο χρόνια περίπου και αισθάνομαι την ανάγκη να επανέλθω παραθέτοντας, ως κατωτέρω, πρόσθετες πληροφορίες και γεγονότα που - όπως πιστεύω - συνηγορούν υπέρ της αποδοχής ή, τουλάχιστον, της επανεξετάσεως της προτάσεως μου.

1. Πολιτική του ΥΠΕΧΩΔΕ επί του θέματος

Μετά το 2004, η πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ υιοθέτησε την πρακτική της ονοματοδοσίας των σηράγγων βάσει συγκεκριμένων ιστορικών, γεωγραφικών και παιδευτικών κριτηρίων.

Η πρώτη ολοκληρωμένη εφαρμογή του συστήματος έγινε στο έργο της Κακιάς Σκάλας όπου οι σήραγγες "βαφτίστηκαν": **Θησέας** (ο μυθικός ήρωας που εξόντωσε τους ληστές που δρούσαν στον οδικό άξονα Αθήνας - Κορίνθου), **Αίθρα** (η μητέρα του Θησέα), **Σκίρων** (ένας από τους ληστές που δρούσε στην περιοχή όπου βρίσκονται σήμερα οι σήραγγες), **Ευπαλίνος** (ο σπουδαίος Μηχανικός της αρχαιότητας που κατάγονταν από τα Μέγαρα) και **Γεράνεια** (ο ορεινός όγκος εντός του οποίου ορύχθησαν οι σήραγγες). Η επιλογή αυτών των ονομάτων, που στόχευε ουσιαστικά στην διατήρηση της ιστορικής μνήμης, απέσπασε τα πιο κολακευτικά σχόλια από το σύνολο του πολιτικού κόσμου, των μέσων ενημέρωσης και - κυρίως - των πολιτών

Έτσι λοιπόν η έγινε μια καλή αρχή που έτυχε της καθολικής αποδοχής και η οποία θα αποτελούσε πλέον το πρότυπο για την περαιτέρω εφαρμογή του συστήματος ονοματοδοσίας των σηράγγων για του υπόλοιπους οδικούς άξονες της χώρας.

2. Ποια είναι η πολιτική της Ε.Ο.Α.Ε. επί του θέματος;

Δεδομένου ότι δεν έλαβα κάποια απαντητική επιστολή επί της προτάσεως μου δεν έχω ενημερωθεί για την επίσημη θέση της Εγνατίας Οδού για την ονοματοδοσία των σηράγγων. Όμως, από τα δημοσιεύματα του ημερήσιου τύπου και από διάφορες συζητήσεις που έκανα με στελέχη της επιχείρησης συγκέντρωσα τις παρακάτω πληροφορίες από τις οποίες – σε συνδυασμό και με τα όσα αναφέρονται στην επόμενη παράγραφο 3 – μου δημιουργήθηκε η εντύπωση ότι δεν έχει διαμορφωθεί ακόμη μία οριστική πολιτική επί του θέματος. Οι λόγοι που οδήγησαν σ' αυτό το συμπέρασμα περιγράφονται ως κάτωθι:

- ✓ Το 2007, η τότε Διευθύντρια του Περιφερειακού Γραφείου Ιωαννίνων κ. Αικατερίνη Στεφοπούλου, με είχε ενημερώσει ότι η Διοίκηση της Ε.Ο.Α.Ε. είχε εγκρίνει σχετική εισήγηση για απόδοση ιστορικών ονομάτων στο σύνολο των σηράγγων. Η εργασία επιλογής ονομάτων είχε ανατεθεί σε έναν Φιλολόγο, πλην όμως η προσπάθεια στόνησε σταδιακά και από τότε δεν βρέθηκε ούτε ένας για να αναλάβει την ευθύνη ολοκλήρωσης της εργασίας (το γεγονός αυτό ήταν και η αφορμή του να αναλάβω εθελοντικά την σχετική πρωτοβουλία για την σύνταξη ενός ολοκληρωμένου και τεκμηριωμένου σχεδίου ονοματοδοσίας των σηράγγων που διασχίζουν την Ήπειρο).
- ✓ Μετά την δημοσιοποίηση της προτάσεως και την καθολική αποδοχή από τον ημερήσιο τύπο των Ιωαννίνων ο Πρόεδρος της Ε.Ο.Α.Ε., απαντώντας σε σχετική ερώτηση δημοσιογράφου, δήλωσε ότι το θέμα θα αντιμετωπισθεί αργότερα και συνολικά για όλον τον άξονα της Ε.Ο.Α.Ε.
- ✓ Στην απάντηση του ΥΠΕΧΩΔΕ επί της σχετικής ερώτησης στη Βουλή του βουλευτού Ιωαννίνων κ. Μιχαήλ Παντούλα, αναφέρεται – προφανώς κατόπιν υποδείξεως υπηρεσιακών παραγόντων – ότι: *".... το ΥΠΕΧΩΔΕ σε συνεργασία με την Εγνατία Οδό Α.Ε. μελετά ένα ενοποιημένο σύστημα ονοματοδοσίας το οποίο πρέπει να είναι εύκολο στην ανάγνωση και απομνημόνευση από τους χρήστες και για λόγους ασφαλείας της κυκλοφορίας"*
- ✓ Από μερικούς υπηρεσιακούς παράγοντες διατυπώθηκε μία άποψη ανάλογη με αυτή που διατυπώνεται στην απάντηση του ΥΠΕΧΩΔΕ, ότι δηλαδή η σήμανση των σηράγγων θα πρέπει να γίνεται, για λόγους ασφαλείας, με αρίθμηση και όχι με ονόματα (όταν δηλαδή παθαίνει βλάβη ένα αυτοκίνητο ή όταν γίνεται ένα ατύχημα είναι πιο εύκολο να επισημάνει κάποιος την ακριβή θέση του συμβάντος με χρήση αριθμών και όχι ονομάτων π.χ. "μεταξύ των σηράγγων Σ8 και Σ9" αντί του "μεταξύ των σηράγγων Δωδώνης και Πελασγών".

3. Περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης

Η Εγνατία Οδός έχει ολοκληρωθεί ήδη και έχει παραδοθεί, στο συνολικό της μήκος, στην κυκλοφορία. Παρατίθενται κατωτέρω τα πραγματικά στοιχεία που αφορούν στη σήμανση σηράγγων του Τμήματος Θεσσαλονίκης – Ηγουμενίτσας.

3.1 Συστήματα σήμανσεως σήραγγων

Στον άξονα Ηγουμενίτσας – Θεσσαλονίκης εφαρμόστηκαν - **αυθαίρετα και χωρίς προγενέστερη απόφαση της Διοίκησης** - τα εξής συστήματα σήμανσης σήραγγων:

- Πινακίδα **αρίθμησης της σήραγγας**, διαστάσεων 0,80 m x 0,25m, τοποθετημένη εν επαφή και κάτω από την βασική προειδοποιητική πινακίδα (έχει τοποθετηθεί σε **13 διδυμες σήραγγες**). Όταν αναφερόμαστε, από τούδε και στο εξής, στη “βασική προειδοποιητική πινακίδα” θα εννοούμε την πράσινη πινακίδα διαστάσεων 0,80 m x 1,20m, στην οποία αποτυπώνεται η σχηματική παράσταση της σήραγγας και αναγράφεται το μήκος του υπογείου έργου.
- Πινακίδα **αρίθμησης**, διαστάσεων 0,80 m x 0,40m, στην οποία αναγράφεται επί πλέον **το όνομα της σήραγγας υπό την μορφή επιθετικού προσδιορισμού**. Η εν λόγω πινακίδα βρίσκεται εν επαφή και κάτω από την βασική προειδοποιητική πινακίδα, (έχει τοποθετηθεί σε **3 διδυμες σήραγγες**)
- **Ανεξάρτητη** πινακίδα, διαστάσεων 3,50 m x 1,00m, **χωρίς αρίθμηση** στην οποία αναγράφεται μόνο **το όνομα της σήραγγας υπό την μορφή επιθετικού προσδιορισμού**. Σε μία απόσταση 10 – 20 μέτρων είναι τοποθετημένη η βασική προειδοποιητική πινακίδα. (έχει τοποθετηθεί σε **12 διδυμες σήραγγες**)
- Πινακίδα **χωρίς αρίθμηση**, διαστάσεων 3,50 m x 1,00m, στην οποία αναγράφεται **ένα τοπωνύμιο**. Η εν λόγω πινακίδα βρίσκεται εν επαφή και κάτω από την βασική προειδοποιητική πινακίδα. (έχει τοποθετηθεί σε **9 διδυμες σήραγγες**)
- **Απουσία οιουδήποτε ονόματος ή αρίθμησης**. Υπάρχει μόνο η βασική προειδοποιητική πινακίδα. (έχει τοποθετηθεί σε **15 διδυμες σήραγγες και με μία (1) σήραγγα μονής κατεύθυνσης**)
- Πινακίδα σήμανσης πράσινη, διεθνών προδιαγραφών, διαστάσεων 4,25 m x 1,50m, **χωρίς αρίθμηση** και στην οποία αναγράφεται μόνο **το όνομα της σήραγγας υπό την μορφή επιθετικού προσδιορισμού** (έχει τοποθετηθεί σε **4 διδυμες σήραγγες**)
- Πινακίδα σήμανσης εκτός διεθνών προδιαγραφών, **χωρίς αρίθμηση** και στην οποία αναγράφεται **το όνομα του κυρίου του έργου (Εγνατία Οδός Α.Ε.), το όνομα της σήραγγας υπό την μορφή επιθετικού προσδιορισμού και το όνομα του Αναδόχου** (έχει τοποθετηθεί σε **2 διδυμες σήραγγες**)
- Σε ορισμένες περιπτώσεις στο έργο εισόδου της σήραγγας έχει ενσωματωθεί ανάγλυφα το όνομα του Κατασκευαστή (Πίνακας 1.1. α.α 8). Αντίθετα σε ορισμένες άλλες περιπτώσεις το όνομα του Κατασκευαστή αναγράφεται σε διακριτικές πινακίδες, δίπλα από το στόμιο της σήραγγας (Πίνακας 1.1. α.α 9).

3.2 Φορά αρίθμησης

Όπου εφαρμόζεται το σύστημα σήμανσης με αρίθμηση, η αρίθμηση δεν ακολουθεί την καθιερωμένη φορά από την Ηγουμενίτσα προς την Θεσσαλονίκη, αλλά την αντίστροφη φορά από την Θεσσαλονίκη προς την Ηγουμενίτσα

3.3 Σήμανση Γεφυρών

Όπως προκύπτει από τον συνημμένο Πίνακα 1.1 στον άξονα Ηγουμενίτσας – Θεσσαλονίκης έχουν τοποθετηθεί πινακίδες σήμανσης μόνο σε τέσσερις (4) γέφυρες δευτερεύουσας σημασίας, που βρίσκονται στο Τμήμα μεταξύ Κοζάνης και Γρεβενών.

Λαμβάνοντας υπ' όψη τα όσα αναγράφονται παραπάνω γεννώνται, εύλογα, τα παρακάτω ερωτήματα: Βάσει ποιάς μελέτης καθορίστηκε το συγκεκριμένο σύστημα σήμανσης των σηράγγων και γιατί αυτό δεν υπακούει στις απαιτήσεις που υπαγορεύθηκαν από το ΥΠΕΧΩΔΕ *"... για ένα ενοποιημένο σύστημα ονοματοδοσίας το οποίο πρέπει να είναι εύκολο στην ανάγνωση και απομνημόνευση από τους χρήστες και για λόγους ασφαλείας της κυκλοφορίας"*; Εάν δημιουργείται πρόβλημα ασφαλείας της κυκλοφορίας από ένα ενοποιημένο σύστημα ονοματοδοσίας με χρήση ιστορικών ονομάτων, γιατί δεν δημιουργείται πρόβλημα (και δη πολλαπλασίως μεγαλύτερο) από ένα σύστημα σήμανσης μη ενοποιημένο και μη υπακούον σε κανέναν κανόνα ή συλλογιστική;

4. Παρατηρήσεις επί του υφισταμένου συστήματος σήμανσης και σχολιασμός του σε σχέση με το ολοκληρωμένο σύστημα που συντάξαμε.

4.1 Προσδιορισμός αρχών για την σύνταξη του συστήματος σήμανσης σηράγγων

Σύμφωνα με τις διακηρύξεις της Ε.Ο.Α.Ε. και του ΥΠΕΧΩΔΕ το σύστημα σήμανσης των σηράγγων θα πρέπει να είναι ενοποιημένο, να ισχύει για το σύνολο του έργου και να διέπεται από συγκεκριμένες αρχές. Το ΥΠΕΧΩΔΕ, όπως αποδεικνύεται από το παράδειγμα της Κακιάς Σκάλας, καθιέρωσε την αρχή του προσδιορισμού των ονομάτων των σηράγγων βάσει συγκεκριμένων ιστορικών, γεωγραφικών και παιδευτικών κριτηρίων. Κατά συνέπεια η τακτική της ονοματοδοσίας των σηράγγων με επιλογή ιστορικών ονομάτων που σχετίζονται με τις περιοχές απ' όπου διέρχεται η Εγνατία Οδός, βρίσκεται σε απόλυτη αρμονία με τις αρχές που καθιερώθηκαν από το ΥΠΕΧΩΔΕ. Κάθε αντίθετη πρακτική θα πρέπει να θεωρείται ότι βρίσκεται σε αντίθεση με τις επιλογές της πολιτικής ηγεσίας.

4.2 Ενοποιημένο σύστημα σήμανσης σηράγγων

Από την περιγραφή του ισχύοντος συστήματος σηράγγων (παράγραφος 3) προκύπτει ότι η σήμανση των σηράγγων και γεφυρών δεν διέπεται από κανένα σύστημα κριτηρίων που θα εξέφραζε την βούληση του κυρίου του έργου και, οπωσδήποτε, δεν αποτελεί προϊόν μίας **Μελέτης ενοποιημένου συστήματος ονοματοδοσίας**.

4.3 Επιλογή της μεθόδου σήμανσης με αριθμούς, αντί των ιστορικών ονομάτων

Ας εξετασθεί η εκδοχή σύμφωνα με την οποία, χάριν της εύκολης ανάγνωσης και απομνημόνευσης, η σήμανση των σηράγγων θα έπρεπε να γίνει με αρίθμηση π.χ. **"Σήραγγα Σ1 – Tunnel S1"**, **"Σήραγγα Σ2 – Tunnel S2"**, **"Σήραγγα Σ12 – Tunnel S12"** **"Σήραγγα Σ38 – Tunnel S38"**,..... κ.ο.κ..

Η πρακτική αυτή πέραν του ότι δεν είναι συνήθης, οδηγεί συνειρμικά στο σύστημα σήμανσης των οδών της Νέας Υόρκης όπου αντί της χρήσεως ονομάτων εφαρμόζεται το

σύστημα αρίθμησης (π.χ. γωνία 6^{ης} Λεωφόρου και 53^{ης} Οδού). Οι Η.Π.Α. όμως δεν διαθέτουν παρελθόν και ιστορία και προσπαθούν να δομήσουν την συνοχή της κοινωνίας τους βασιζόμενοι στην εξάλειψη των διαφορών τους (φυλετικών, θρησκευτικών, γλωσσικών, εθίων κ.λ.π.). Εμείς όμως έχουμε κάθε λόγο να διατηρούμε και να προβάλλουμε, με οποιοδήποτε τρόπο και σε κάθε ευκαιρία, τους δεσμούς με την ιστορία μας και το παρελθόν μας.

Κατά την άποψη μου δεν βοηθά σε τίποτε η υιοθέτηση ενός συστήματος με “άχρωμα” ή “άσχετα” ονόματα. Και δεν μπορώ να διανοηθώ ότι, **εν ονόματι κάποιας “πεφωτισμένης” ή “προοδευτικής” πολιτικής θα διστάσουμε να χρησιμοποιήσουμε τα ονόματα Σούλι, Μπότσαρης, Τζαβέλας, Πύρρος, Ολυμπιάδα, Αρσάκης, Ζάππας κ.λ.π., όταν, σήμερα, κάποιοι άλλοι επιχειρούν να τα οικειοποιηθούν!**

Άλλωστε, εάν η Διοίκηση της Εγνατίας Οδού Α.Ε. είχε προκρίνει αυτό το σύστημα σήμανσης των σηράγγων ως το καταλληλότερο για την σήμανση των σηράγγων, θα το είχε εφαρμόσει ήδη καθ’ όσον είναι αυταπόδεικτο ότι, για την εφαρμογή ενός απλοϊκού συστήματος που στηρίζεται στην αρίθμηση (δηλαδή 1,2,3,4,5 κ.λ.π.), δεν απαιτείται η εκπόνηση ουδεμιάς μελέτης.

4.4 Ανεπιτυχής επιλογή ονομάτων

Στον συνημμένο Πίνακα 1.2 καταγράφονται τα ονόματα με τα οποία “βαφτίστηκαν” ορισμένες σήραγγες και γέφυρες του άξονα Ηγουμενίτσας – Θεσσαλονίκης. Κατά κανόνα επιλέχθηκε η εύκολη και άκοπη λύση – με μικρές μόνο αποκλίσεις, κυρίως στο Τμήμα του άξονα που βρίσκεται κοντά στην Παραμυθιά και το Σούλι – της υιοθέτησης των ονομάτων που είχαν επιλεγεί αρχικά από τους μελετητές (διαφορετικούς σε κάθε τμήμα της Εγνατίας Οδού). Έτσι λοιπόν στο Τμήμα Βέροιας – Πολύμυλος κυριαρχεί το σύστημα με αρίθμηση, στο Τμήμα Πολύμυλος – Ανθοχώρι κυριαρχεί το σύστημα των τοπωνυμίων και στο Τμήμα Ανθοχώρι – Ηγουμενίτσα επικρατεί ένα μικτό σύστημα.

Δηλαδή η επιλογή των ονομάτων των σηράγγων δεν υπακούει σε κάποιο προκαθορισμένο σύστημα, αλλά είναι τυχαία και μη υποκείμενη σε κάποιον ενιαίο κανόνα. Πέραν τούτου η επιλογή ορισμένων ονομάτων μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεπιτυχής για τους λόγους που εκτίθενται παρακάτω,:

- Ορισμένα ονόματα είναι κακόηχα και, στην καλύτερη περίπτωση, μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν υπακούουν στους στοιχειώδεις κανόνες αισθητικής. **Μπαουσιοί, Μπαλντούμα, Ζίγκρα, Τρουμπέτας, Μήτσος, Μαλακάσι ... Και όχι μόνο ένα Μαλακάσι, αλλά τρία συνεχόμενα, Μαλακάσι Α, Μαλακάσι Β και Μαλακάσι Γ.**
- Η απόδοση ονομάτων που σχετίζονται με τις εμπειρικές τοπικές ονομασίες υψωμάτων, ρεμάτων ή εξωκλησίων (**Πριόνια, Βελανίδια, Δύο Κορυφές, Κρημνός, Καλάμια, Αγία Τριάδα, Άγιος Νικόλαος, Αγία Αναστασία κ.λ.π.**) στερείται οποιουδήποτε συμβολισμού και, οπωσδήποτε, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως πλεονεκτικότερη έναντι της επιλογής ιστορικών ονομάτων.
- Στην δεύτερη σε μήκος σήραγγα της Εγνατίας Οδού, δόθηκε το όνομα “Μέτσοβο”. Το Μέτσοβο είναι γνωστό σήμερα ως εκδρομικός προορισμός, όμως τη φήμη του δεν την απέκτησε λόγω αυτής της ιδιότητας, αλλά ως γενέτειρα ανδρών που προσέφεραν πολλά στο έθνος μας (από τους Μεγάλους Εθνικούς μας Ευεργέτες Μιχαήλ Τοσίτσα, Νικόλαο Στουρνάρη, Γεώργιο Αβέρωφ μέχρι τον σύγχρονο ευπατρίδη πολιτικό και διανοούμενο Ευάγγελο Αβέρωφ). Θεωρούμε ότι δεν είναι ούτε λογικό, ούτε έντιμο το να αγνοούμε αυτούς στους οποίους βασίστηκε η αναγέννηση του σύγχρονου Ελληνικού

κράτους, χάριν μιας αμφιλεγόμενης τουριστικής προβολής. Ίσως θα ήταν ορθότερο να δοθεί το όνομα "Μέτσοβο" στον Κόμβο μεταξύ των σηράγγων Καλαμιών και Αγίου Νικολάου που σηματοδοτεί άλλωστε και την παράκαμψη της Εγνατίας Οδού προς τον Μέτσοβο ("Κόμβος Μετσόβου").

- Αποτελεί άνιση μεταχείριση και πιθανή αφορμή προστριβών και αντιδράσεων η διατήρηση, σε ορισμένες σήραγγες, των κατασκευαστικών ονομασιών που σχετίζονται με τα παρακείμενα χωριά (Μέτσοβο, Ανήλιο) ενώ η αρχή αυτή δεν τηρείται σε άλλες περιπτώσεις (Ανθοχώρι, Βοτονόσι)
- Τα κατασκευαστικά ονόματα των δύο σηράγγων που βρίσκονται κοντά στην Παραμυθιά και το Σούλι ήταν "Σ1" και "Σ2", ενώ το κατασκευαστικό όνομα της επομένης σήραγγας ήταν "Κρυσταλλοπηγή". Σήμερα οι σήραγγες "Σ1" και "Σ2" μετονομάστηκαν σε σήραγγες "Παραμυθιάς" και "Σέλιανης". Γεννάται λοιπόν το ερώτημα ποιός και με ποια κριτήρια αποφάσισε να δοθούν σε δύο παρακείμενες σήραγγες (απέχουν περί τα 2.000 μέτρα) τα δύο διαφορετικά ονόματα του ιδίου χωριού που σήμερα ονομάζεται Κρυσταλλοπηγή και παλαιότερα ονομάζονταν Σέλιανη; Αξίζει δε να πληροφορηθείτε ότι, **για εθνικούς λόγους, το όνομα Σέλιανη καταργήθηκε**, μαζί με τα ονόματα πολλών άλλων χωριών, **το 1953 με Β.Δ., ως όνομα ξενικής προελεύσεως**.

4.5 Σύνδεση της ασφάλειας κυκλοφορίας με το σύστημα ονοματοδοσίας των σηράγγων

Σύμφωνα με την - ανεπίσημη - άποψη που διατυπώθηκε από στέλεχος της Ε.Ο.Α.Ε., σε περίπτωση βλάβης ή ατυχήματος είναι πιο εύκολη η επισήμανση της θέσης του συμβάντος με χρήση αριθμών και όχι με χρήση ονομάτων (ως παράδειγμα της παραγράφου 2: "βρίσκομαι μεταξύ των σηράγγων Σ8 και Σ9" αντί του "βρίσκομαι μεταξύ των σηράγγων Δωδώνης και Πελασγών"). Θεωρώ ότι αυτή η άποψη δεν ευσταθεί διότι σε περίπτωση ατυχήματος κ.λ.π. το μόνο ακριβές σημείο αναφοράς είναι οι πινακίδες με τις Χ.Θ. και όχι οι σήραγγες (είτε αυτές φέρουν αρίθμηση είτε φέρουν ονόματα). Άλλωστε ένα ευσταθούσε αυτή η άποψη, σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στην παράγραφο 4.3, θα είχε εφαρμοσθεί ήδη η μέθοδος σήμανσης των σηράγγων με αρίθμηση σε όλο τον άξονα της Εγνατίας Οδού.

Κατά την επίσημη άποψη του ΥΠΕΧΩΔΕ "... το σύστημα ονοματοδοσίας θα πρέπει να είναι εύκολο στην ανάγνωση και απομνημόνευση από τους χρήστες και για λόγους ασφαλείας της κυκλοφορίας". Είναι βέβαιο ότι το ΥΠΕΧΩΔΕ δεν αναφέρεται στο σύστημα σήμανσης των σηράγγων με αρίθμηση γιατί εάν είχε κριθεί ότι αυτό το σύστημα είναι το μόνο που παρέχει ασφάλεια στην κυκλοφορία, θα είχε ήδη εφαρμοστεί στην Κακιά Σκάλα και στους άλλους οδικούς άξονες της χώρας.

Πιστεύω ότι τα ονόματα Πύρρος, Δωδώνη, Σελλοί, Μπότσαρης, Σκουφάς, Ζάππας, Τοσίτσας, Πίνδος, Ίωνες κ.λ.π. όχι μόνο δεν είναι δύσκολα στην ανάγνωση και στην απομνημόνευση, απεναντίας δε είναι πιο οικεία σε όλους μας και ικανοποιούν την αισθητική μας περισσότερο απ' ό,τι ο "Μήτσος", ο "Τρουμπέτας", η "Σέλιανη", η "Ζίγκρα," τα "Βελανίδια" και το "Μαλακάσι Α, Β και Γ".

Πέραν των ανωτέρω επισημαίνεται ότι με το ισχύον σύστημα σήμανσης μπορεί να δημιουργηθεί σύγχυση και πρόβλημα ασφαλείας της κυκλοφορίας από το γεγονός ότι έχει δοθεί το ίδιο στοιχείο σήμανσης σε δύο διαφορετικές σήραγγες. Έτσι έχουμε δύο σήραγγες με το όνομα "Άγιος Νικόλαος" (η μία κοντά στο Μέτσοβο και η άλλη κοντά στην Τύρια), δύο σήραγγες

με το όνομα "Σ2" (η μία κοντά στη Βέροια και η άλλη κοντά στην Τύρια) και δύο σήραγγες με το όνομα "Σ3" (η μία κοντά στη Βέροια και η άλλη κοντά στην Τύρια)

4.6 Πρόσθετη παρατήρηση

Σε τουλάχιστον έξη σήραγγες του άξονα Ηγουμενίτσας – Θεσσαλονίκης αποτυπώνεται στα στόμια των σιρράγγων, και μάλιστα σε περίοπτη θέση, το όνομα των Κατασκευαστών. Στις σήραγγες Παναγιάς και Συρτού αναγράφεται το όνομα **ΑΤΤΙΚΑΤ Α.Τ.Ε.**, στη σήραγγα Μαλακασίου Γ το όνομα **ΑΚΤΩΡ**, στις σήραγγες Κωσταράκου και Βοτονοοσίου το όνομα **ΜΟΧΛΟΣ Α.Ε.** και στη σήραγγα Κρυσταλλοπηγής το όνομα **ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ**.

Εάν επιτρέπεται η ανάρτηση, στα στόμια των σιρράγγων, εμπορικών διαφημιστών πινακίδων πιστεύουμε ότι η ανάρτηση τιμητικών πινακίδων με αναφορά σε ιστορικά γεγονότα και πρόσωπα είναι κάτι περισσότερο από επιτρεπτή.

5. Συμπεράσματα - Πρόταση

Λόγω της ιδιότητας μου ως συνεργάτη της Εγνατίας Οδού Α.Ε. είμαι σε θέση να γνωρίζω αρκετά γύρω από το πρόβλημα της ονοματοδοσίας των σιρράγγων. Κατά τα τελευταία πέντε έτη, όλα τα διευθυντικά κλιμάκια ομιλούσαν για την αναγκαιότητα σύνταξης μιας μελέτης σήμανσης των σιρράγγων με ιστορικά ονόματα, αλλά κανένας δεν βρέθηκε διατεθειμένος να αναλάβει την ευθύνη και να αναλώσει χρόνο και κόπο για την σύνταξη της. Στην ουσία οι υπηρεσιακοί παράγοντες της Εγνατίας Οδού Α.Ε. ουδέποτε ασχολήθηκαν με την σύνταξη μελέτης ενός ενοποιημένου συστήματος ονοματοδοσίας των σιρράγγων και εκτιμώ ότι επέλεξαν τελικά την πιο πρόχειρη, εύκολη και άκοπη λύση: αποδόθηκαν στις σήραγγες τα ονόματα που είχαν επιλεγεί, προ 10 ή 20 ετών, από τους μελετητές των έργων και αφορούσαν σε εμπειρικές τοπικές ονομασίες υψωμάτων, ρεμάτων ή εξωκλησίων ή σε ονόματα χωριών.

Από την αναλυτική και λεπτομερειακή εξέταση της υφιστάμενης κατάστασης προκύπτουν τα παρακάτω συμπεράσματα:

- ✓ **ουδέποτε συντάχθηκε μελέτη ενοποιημένου συστήματος ονοματοδοσίας**
- ✓ εφ' όσον κρίθηκε ότι είναι εύκολα στην ανάγνωση και στην απομνημόνευση και δεν δημιουργούν προβλήματα στην ασφάλεια της κυκλοφορίας ονόματα όπως: Ζίγκρα, Τρουμπέτας, Μήτσος, Μαλακάσι, Σέλιανη, Κρημνός, Δύο κορυφές κ.λ.π., είναι βέβαιο ότι δεν δημιουργούνται τέτοια προβλήματα από την χρήση ιστορικών ονομάτων.
- ✓ δεν απαιτείται η γενικευμένη εφαρμογή σήμανσης με αρίθμηση
- ✓ το εφαρμοσθέν σύστημα ονοματοδοσίας δεν διέπεται από τις ίδιες αρχές που υιοθετήθηκαν από το ΥΠΕΧΩΔΕ στο έργο της Κακιάς Σκάλας

Βάσει των όσων αναφέρονται παραπάνω επανέρχομαι επί του θέματος και σας επανυποβάλλω την **μελέτη ενοποιημένου συστήματος ονοματοδοσίας** των σιρράγγων που διέρχονται από την Ήπειρο με δύο εναλλακτικές λύσεις.

Η πρόταση μου **διέπεται από τις ίδιες αρχές και φιλοσοφία** - χωρίς την παραμικρή παρέκκλιση - **επί των οποίων βασίστηκε η απόφαση του ΥΠΕΧΩΔΕ για την ονοματοδοσία των σιρράγγων της Κακιάς Σκάλας**. Στην συνημμένη έκθεση με τίτλο "ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝΤΩΝ ΣΗΡΑΓΓΩΝ ΤΗΣ ΕΓΝΑΤΙΑΣ ΟΔΟΥ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ" παρουσιάζουμε την επιχειρηματολογία και τα στοιχεία τεκμηρίωσης των επιλογών μας. Οι προτεινόμενες ονομασίες περιγράφονται στον συνημμένο

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ι. ΔΑΛΛΑΣ

πίνακα με τίτλο "ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΗΡΑΓΓΩΝ ΤΗΣ ΕΓΝΑΤΙΑΣ ΟΔΟΥ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ - ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΟΝΟΜΑΤΑ". Τέλος στο συνημμένο "Φύλλο φωτογραφιών 2" απεικονίζονται, χάριν παραδείγματος, οι μορφές των πινακίδων προ του Αριστερού Κλάδου της σημερινής σήραγγας Σ3 στην περιοχή της Τύριας, **κατά πιστή εφαρμογή των όσων ισχύουν στις σήραγγες της Κακιάς Σκάλας.**

Πέραν τούτου προσπαθήσαμε να επεξεργαστούμε και μία πρόσθετη λύση στην – απίθανη – περίπτωση που η Εγνατία Οδός Α.Ε. επέμενε στην εφαρμογή ενός συστήματος σήμανσης των σηράγγων με αρίθμηση. Με τη λύση αυτή (ως συνημμένο "Φύλλο φωτογραφιών 3" θα ικανοποιείτο και η πρόσθετη αυτή επιθυμία χωρίς απάλειψη των ιστορικών ονομάτων.

Είναι γνωστό το πόσο μεγάλη και ευνοϊκή απήχηση είχε η απόφαση του ΥΠΕΧΩΔΕ για την αποδοχή του γνωστού συστήματος ονοματοδοσίας των σηράγγων της Κακιάς Σκάλας. Πιστεύω ότι η αποδοχή της προτάσεώς μου (εν όλω, εν μέρει ή ως βάση συζήτησης για την βελτίωσή και συμπλήρωσή της) και η εφαρμογή της στην Εγνατία Οδό θα έχει πολύ θετική ανταπόκριση και η σημερινή Διοίκηση της Εγνατίας Οδού Α.Ε. θα εγγράψει στο ενεργητικό της και θα πιστωθή μία πολύ σημαντική προσφορά στην Ήπειρο και στην πατρίδα μας.

Εν αναμονή της απαντήσεώς σας, σας γνωρίζω ότι θα βρίσκομαι πάντοτε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπληρωματική πληροφορία.

με εκτίμηση

Αθανάσιος Δάλλας
Μεταλλειολόγος Μηχανικός

Συνημμένα:

1. Έκθεση αιτιολόγησης της επιλογής των προτεινομένων ονομάτων (8 φύλλα)
2. Πίνακας προτεινομένων ονομάτων στις σήραγγες της Εγνατίας Οδού στην Ήπειρο (3 φύλλα)
3. Πίνακας προτεινομένων ονομάτων στις σήραγγες της Εγνατίας Οδού στην Ήπειρο, με παράλληλη αρίθμηση (εναλλακτική λύση) (3 φύλλα)

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ι. ΑΛΛΑΛΑΣ
ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

**ΟΝΟΜΑΤΟΔΟΣΙΑ ΤΩΝ ΣΗΡΑΓΓΩΝ
ΤΗΣ ΕΓΝΑΤΙΑΣ ΟΔΟΥ ΣΤΗΝ ΠΕΙΡΟ**

(ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ)

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ι. ΑΛΛΑΛΑΣ - ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

Α. Χαϊμαρά 8^Α Μαρούσι 151 22 ΤΗΛ: 210.612.5456 Κινητό: 6973-34.74.74 FAX: 210-614-8660

66.75

612.66.75

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ι. ΑΛΛΑΛΑΣ
ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΗΡΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΓΝΑΤΙΑΣ ΟΔΟΥ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΑΡΙΘΜΗΣΗΣ

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ (ΠΡΟΤΟΤΥΠΗ?) ΣΗΜΑΝΣΗ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΟΝΟΜΑΤΑ	
	ΑΕΙΟΣ ΚΛΑΔΟΣ	ΑΡΙΣΤΕΡΟΣ ΚΛΑΔΟΣ
Σήραγγα Βασιλακού	Σήραγγα 01 Α Λόρδος Βύρων	Σήραγγα 01 Β Λόρδος Βύρων
	Tunnel 01 A Lord Byron	Tunnel 01 B Lord Byron
	Σήραγγα 02 Α Ιωάννης Καραοϊστρίκις	Σήραγγα 02 Β Ιωάννης Καραοϊστρίκις
Σήραγγα Μαζαράκας	Tunnel 02 A Ioannis Kapodistrias	Tunnel 02 B Ioannis Kapodistrias

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ
Ο ποταμής Λόρδος Βύρων (1788 - 1824) πραγματοποιήσε το 1ο ταξίδι του στην Ελλάδα από τον Οκτώβριο 1809 έως τον Απρίλιο 1811, ξεκινώντας τις περιηγήσεις του από την Ήπειρο (Οκτώβριος και Νοέμβριος 1809). Υπήρξε ο πιο σημαντικός φιλέλληνας και προσέφερε την ζωή του, θυσία στον ανελευθερωτικό αγώνα των Ελλήνων. Πέθανε στο Μεσολόγγι το 1824
Ο Ιωάννης Καραοϊστρίκις (1766 - 1831) κατήγετο εκ μητρός (γένος Χ. Γενόμη) από την Ήπειρο και γεννήθηκε στην Κέρκυρα. Διετέλεσε 1^{ος} Κυβερνήτης του σύγχρονου και ελεύθερου Ελληνικού κράτους. Κατόνιν επιθυμίας του Ευεργέτη Ιωάννη Δομνιάδη το 1ο ελληνικό Πανεπιστήμιο φέρει το όνομά του (Εθνικό και Καραοϊστρίκιό Πανεπιστήμιο)

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ι. ΑΛΛΑΛΑΣ

ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΔΟΤΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ (ΠΡΟΣΕΣΤΗΤΗ;) ΣΗΜΑΝΣΗ		
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΟΝΟΜΑΤΑ		
ΑΕΙΘΙΟΣ ΚΑΛΑΟΣ	ΑΠΙΣΤΕΡΟΣ ΚΑΛΑΟΣ	

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ
--

Σήραγγα Μεσοβουνίου	Σήραγγα 03 Α Αθανάσιος Τσακάλωφ Tunnel 03 Α Athanassios Tsakalof	Σήραγγα 03 Β Αθανάσιος Τσακάλωφ Tunnel 03 Β Athanassios Tsakalof	Ο Αθανάσιος Τσακάλωφ (1777 – 1844) γεννήθηκε και μεγάλωσε στα Ιωάννινα. Το 1814 ίδρυσε στην Οδησσό, από κοινού με τον Νικόλαο Σκουφά και τον Ειμμανουήλ Ξάνθο, την Φιλική Εταιρεία
Σήραγγα Γκρήκας	Σήραγγα 04 Α Νικόλαος Σκουφός Tunnel 04 Α Nikolaos Skoufas	Σήραγγα 04 Β Νικόλαος Σκουφός Tunnel 04 Β Nikolaos Skoufas	Ο Νικόλαος Σκουφός (1779 – 1818) γεννήθηκε στο Πέτα της Άφρας. Το 1814 ίδρυσε στην Οδησσό, από κοινού με τον Αθανάσιο Τσακάλωφ και τον Ειμμανουήλ Ξάνθο, την Φιλική Εταιρεία
Σήραγγα Νεοχωρίου		Σήραγγα 04 Β Ζαλόγγο Tunnel 04 Β Zaloggo	Οι Σουλκίτσες, μετά την πτώση του Σουλίου το 1803, διακόμενες από τους τουρκαλβανούς του Αλή Πασά, θυσιάζονταν στο Ζαλόγγο επιλέγοντας τον θάνατο αντί της αιχμαλωσίας (χορός του Ζαλόγγου).
Σήραγγα Κουστολλοτηγής	Σήραγγα 05 Α Κίτρος Τζαβέλας Tunnel 05 Α Kitsos Tzavelas	Σήραγγα 05 Β Μόσχω Τζαβέλα Tunnel 05 Β Moscho Tzavela	Απόδοση τιμής στην οικογένεια ("φάρα") των Τζαβελών. Ο Αδάμκος Τζαβέλας (1745-1792), πατέρας του Φάνου Τζαβέλα που ηγήθηκε των Σουλκωτών κατά στον 2ο πόλεμο του Σουλίου, υπηρέξε ο εκλεγμένος αρχηγός των Σουλκωτών κατά τον 1ο πόλεμο του Σουλίου κατά του Αλή Πασά. Η Μόσχω Τζαβέλα, στην κοτοπία και στην δημοτική ποίηση, έμεινε γνωστή σαν Τζαβέλανα. Υπήρξε σύζυγος του Αδάμκου Τζαβέλα και μητέρα του Φάνου Τζαβέλα. Έλαβε μέρος στις μάχες κατά στον 1ο πόλεμο του Σουλίου.
Σήραγγα Σέλακνης	Σήραγγα 06 Α Μάρκος Μινόταρης Tunnel 06 Α Markos Botsaris	Σήραγγα 06 Β Δέσπω Μινόταρη Tunnel 06 Β Despo Botsari	Απόδοση τιμής στην οικογένεια ("φάρα") των Μινόταρων. Ο Μάρκος Μινόταρης (1790 – 1823), γιός του Κίτρου Μινόταρη, συμμετείχε από την αρχή στον αγώνα του 1821, Αρχιστράτηγος Στερεάς, Ελλάδαος, Σκοπιδικής μαχόμενος στο Καπρενίτσι την 7η Αυγούστου 1823. Η Δέσπω Μινόταρη (σύζυγος του Γεωργίου Μινόταρη), μετά την πτώση του Σουλίου το 1803, βρέθηκε – με νύμφες και μ' αγνώστα ποιοποιημένους τον πύργο του Δημουλά. Κατόν ηρωτοποιήσε της Δέσπρας επιλέξαν τον ηρωικό θάνατο αντί της αιχμαλωσίας, βάζοντας φωτιά στην ανοδική των πυρρομαχικών.
Σήραγγα Παπαμυθιάς	Σήραγγα 07 Α Σούλη Tunnel 07 Α Souli	Σήραγγα 07 Β Σούλη Tunnel 07 Β Souli	Το Σούλη διατήρησε το πνεύμα της ελευθερίας καθ' όλη την διάρκεια της οσλαβιάς, διεξήγαγε οσληπούς αγώνες, κατά του κατακτητή και, επί πλέον, στελέχωσε την ελληνική επανάσταση του 1821 με πλήθους γενναίων και έμπειρων πολεμιστών.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ι. ΑΛΛΑΛΑΣ
ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΥΠΟΨΗΦΙΟΝΤΗΣ (ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ) ΣΗΜΑΝΣΗ	
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΟΝΟΜΑΤΑ	
ΑΞΙΟΣ ΚΑΛΟΣ	ΑΡΙΣΤΕΡΟΣ ΚΑΛΟΣ

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ

Σήραγγα 08 Α Δευκαλίων	Σήραγγα 08 Β Πύρρα
Tunnel 08 A Deukalion	Tunnel 08 B Pyrra
Σήραγγα 079 Α Σελμοί	Σήραγγα 09 Β Σελμοί
Tunnel 09 A Seloi	Tunnel 09 B Seloi
Σήραγγα 10 Α Γραικοί	Σήραγγα 10 Β Πελασγοί
Tunnel 10 A Graikoi	Tunnel 10 B Pelasgoi
Σήραγγα 11 Α Δωδώνη	Σήραγγα 11 Β Δωδώνη
Tunnel 11 A Dodoni	Tunnel 11 B Dodoni

Ο Δευκαλίωνας και η Πύρρα δημιούρησαν, κατά την ελληνική μυθολογία και κατ' αντιστοιχία με τον Νίσε της Πιλαϊκής Ασθήτης, το γένος των ανθρώπων, .
Το πρώτο παιδί ήταν ο Έλληνας, από τον οποίο προήλθε το γένος των Ελλήνων.

Το ηπειρωτικό φύλλο των Σελών συνδέεται άμεσα με την μυθολογική γένεση των Ελλήνων, τους "πτελλούς" ιερείς της Δωδώνης και την καθιέρωση των ονομάτων "Ελλάς" και "Ελληνες".

"Άρχαία Ελλάς εστίν η περί την Δωδώνην και τον Άγελών, άκουσεν γαρ οι Σελμοί ενταύθα και οι καλούμενοι τότε μεν Γραικοί, νυν δ' Έλληνες", (Αποστολέλης - Μετεωρικό). Το ηπειρωτικό φύλλο των Γραικών, συνδέεται άμεσα με την ονομασία που καθιέρωσαν οι Έλληνες για την Ελλάδα και τους Έλληνες (GREECE, GREECE κ.λ.π).
Η παρουσία του ηπειρωτικού φύλλου των Πελασγών στην Ήπειρο επιβεβαιώνεται από την διατήρηση πλήθους πελασγικών ονομάτων (Τίνδος, Τόμαρος, Θύμης κ.λ.π)

Αρχαιότερο θρησκευτικό κέντρο πανελλήνως ακτινοβολίας και κέντρο της πολιτικής οργάνωσης των Ηπειρωτών (Κονό των Ηπειρωτών - Αρειωτών).

Χαρις όνομα

Σήραγγα 012 Α Λορέντζος Μαβίλης	Σήραγγα 12 Β Λορέντζος Μαβίλης
Tunnel 12 A Lorentzos Mavilis	Tunnel 12 B Lorentzos Mavilis

Ο Λορέντζος Μαβίλης (1860 – 1912) γεννήθηκε στην Ιθάκη, λόγιος και ποιητής έλαβε μέρος στην Κοιμηκή επανάσταση του 1886 και στον πόλεμο του 1887. Πολέμησε, επί κεφαλής των εθελοντών Γαργαδαδινών και εφονεύθη την 28η Νοεμβρίου 1912 στον Αρίοκο, μαχόμενος για την ανελευθέρωση της Ηπείρου

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ι. ΑΛΛΑΛΑΣ
ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ (ΠΡΟΤΥΠΩΣΗ); ΣΗΜΑΤΙΣΗ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΟΝΟΜΑΤΑ	
	ΑΕΙΟΣ ΚΑΛΑΟΣ	ΑΡΙΣΤΕΡΟΣ ΚΑΛΑΟΣ
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ		

Σήραγγα Αρδικού	Σήραγγα 13 Α Βασιλείς Πύρρος Tunnel 13 Α King Pyrros	Σήραγγα 13 Β Βασιλείς Πύρρος Tunnel 13 Β King Pyrros
Σήραγγα Μιναντούλιας	Σήραγγα 14 Α Πασσαρώνα Tunnel 14 Α Passarona	Σήραγγα 14 Β Πασσαρώνα Tunnel 14 Β Passarona
Σήραγγα Σ1	Σήραγγα 15 Α Μολοσσοί Tunnel 15 Α Molossi	Σήραγγα 15 Β Μολοσσοί Tunnel 15 Β Molossi
Σήραγγα Σ2	Σήραγγα 16 Α Βασιλίσσα Ολυμπιάδα Tunnel 16 Α Queen Olympiada	Σήραγγα 16 Β Βασιλίσσα Ολυμπιάδα Tunnel 16 Β Queen Olympiada

Ο Πύρρος (312 - 272 π.Χ.) βασιλιάς του Ηπειρωτικού φύλλου των Μολοσσών ηγήθηκε όλων των Ηπειρωτών. Θεωρείται από τις μεγαλύτερες στρατιωτικές φυσιογνωμίες όλων των εποχών. Ο βασιλείς Πύρρος ήταν ανιψιός της Ολυμπιάδας και 2ος εξάδελφος του Μεγάλου Αλεξάνδρου.
Η Πασσαρών υπήρξε η πρώτη πρωτεύουσα του κράτους των Μολοσσών και η πατρίδα της βασιλίσσας Ολυμπιάδας.
Οι Μολοσσοί υπήρξαν το πολυπληθέστερο και ισχυρότερο Ηπειρωτικό φύλο και, σαν τελική θέση εγκατάστασής τους, είχαν τα κεντρικά υψίπεδα της Ηπείρου.
Η Βασιλίσσα Ολυμπιάδα (373 - 316 π.Χ.) κατήγετο από την Ήπειρο (Πασσαρώνα). Ήταν σύζυγος του βασιλιά των Μακεδόνων Φιλίππου και μητέρα του Μεγάλου Αλεξάνδρου.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ι. ΑΛΛΑΛΑΣ
ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΥΦΕΣΤΑΜΕΝΗ (ΠΡΟΣΤΑΡΙΝΗ) ΣΗΜΑΝΣΗ

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΟΝΟΜΑΤΑ	
ΑΕΙΟΣ ΚΑΛΩΣ	ΑΡΙΣΤΕΡΟΣ ΚΑΛΩΣ

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ
--

Χωρίς όνομα	Σήραγγα 17 Α Γεώργιος Σίνος Tunnel 17 A George Sinas	Σήραγγα 17 Β Σίμων Σίνος Tunnel 17 B Simon Sinas
Χωρίς όνομα	Σήραγγα 18 Α Ζώης Καραλήνης Tunnel 18 A Zois Karalakis	Σήραγγα 18 Β Ανδρόλαος Αποστόλης Tunnel 18 B Anastolos Apostolis
Σήραγγα Ανθοχώριου	Σήραγγα 19 Α Νικόλαος Ζωσιμάκης Tunnel 19 A Nikolaos Zosimas	Σήραγγα 19 Β Αδελφοί Ζωσιμάδες Tunnel 19 B Zosimas brothers
Σήραγγα Βοτονορίου	Σήραγγα 20 Α Ιωάννης Δουρινάκης Tunnel 20 A John Dobolis	Σήραγγα 20 Β Ιωάννης Δουρινάκης Tunnel 20 B John Dobolis
Σήραγγα Δύο κορυφών	Σήραγγα 21 Α Μάνθος Ριζάνης Tunnel 21 A Manthos Rizanis	Σήραγγα 21 Β Γεώργιος Ριζάνης Tunnel 21 B George Rizanis
Σήραγγα Κορηνού	Σήραγγα 22 Α Γεώργιος Στραύπου Tunnel 22 A George Stravrou	Σήραγγα 22 Β Γεώργιος Στραύπου Tunnel 22 B George Stravrou
Σήραγγα Καλαμικών	Σήραγγα 23 Α Ευάγγελος Ζάμπας Tunnel 23 A Evangelos Zappas	Σήραγγα 23 Β Ζαήρας Tunnel 23 B Konstantinos Zappas
Χωρίς όνομα	Σήραγγα 23.1 Α Μιχαήλ Τσοτίτσας Tunnel 23.1 A Michail Tossitsas	
Σήραγγα Αγίου Νικολάου (2η φορά το ίδιο όνομα)	Σήραγγα 24 Α Νικόλαος Στρουινάκης Tunnel 24 A Nikolaos Stroumatis	Σήραγγα 24 Β Νικόλαος Στρουινάκης Tunnel 24 B Nikolaos Stroumatis
Σήραγγα Ανθίου	Σήραγγα 25 Α Γεώργιος Αβέρωφ Tunnel 25 A George Averof	Σήραγγα 25 Β Γεώργιος Αβέρωφ Tunnel 25 B George Averof

Ο Γεώργιος Σίνος (1783 - 1853) κατήγετο από την Μοσχόραλη της Βορείου Ηπείρου. Σημαντικότερη προσφορά του: Αστρονομείο Αθηνών. Ο Σίμων Σίνος (1810 - 1876) ήταν γιος του Γεωργίου Σίνα. Σημαντικότερη προσφορά του η Ακαδημία Αθηνών. Ο Ζώης Καραλής (1736 - 1806) κατήγετο από το Γραμμένο. Σημαντικότερη προσφορά: Αετωρύχια Μπουρτούλι Σχολής. Ο Ανδρόλαος Αποστόλης (1792 - 1874) κατήγετο από την Χατζόρα, (Γληρίον της Πιερίας) της Βορείου Ηπείρου. Σημαντικότερη προσφορά: Αποκεία Σχολεία. Οι αδελφοί Ζωσιμάδες, Ιωάννης, Αναστάσιος, Θεόδωρος, Νικόλαος, Ζώης και Μιχαήλ κατήγονταν από το Γραμμένο. Ο Νικόλαος Ζωσιμάς ήταν ο συντάκτης της διαθήκης της Αδελφότητας Ζωσιμαδών, με την οποία δέχεται την περικοπή τους υπέρ του Έθνους. Σημαντικότερη προσφορά: Χρηματοδότηση της επανόρθωσης του 1821, Ζωσιμα Σχολή Ιωαννίνων, έκδοση και διακέν διακομή βιβλίων ("Ελληνική βιβλιοθήκη" Αδαμαντίου Κοραή), συλλογή αρχικών νομισμάτων(Νομισματικό μουσείο Αθηνών). Ο Ιωάννης Δουρινάκης (1769 - 1850) κατήγετο από το Δεσποτικό (Κρετούνιτσα) της Επαρχίας Κουρπέντων Ιωαννίνων. Διέθεσε το σύνολο της περικοπής του υπέρ της παιδείας του Ελληνικού κράτους. Αξίζει να τονιστεί ότι απονομήθηκε την τιμή της αποδόσεως του ονόματός του στο, ανεγέρθεν με δαπάνες του, νέο Πανεπιστήμιο υπέρ του φίλου του Ιωάννη Κανδοκτάρια . Σημαντικότερη προσφορά: Εθνικό και Κανονιστικό Πανεπιστήμιο Αθηνών Οι αδελφοί Μάνθος (1764 - 1824) και Γεώργιος Ριζάνης (1769 - 1841) κατήγονταν από το Μονοδένδρι Ιωαννίνων. Σημαντικότερη προσφορά: Ριζάειος Εκκλησιαστική Σχολή Αθηνών. Ο Γεώργιος Στραύπου (1787 - 1869) γεννήθηκε στα Ιωάννινα. Σημαντικότερη προσφορά: Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Ο Ευάγγελος (Ευαγγέλης) Ζάμπας (1800 - 1865) κατήγετο από το Αόμιο της Βορείου Ηπείρου . Αγωνιστής του 1821 και υποκινητής του Μάρκου Μπότσαρη. Ο Κωνσταντίνος Ζάμπας (1814 - 1892) ήταν ανιψιός του Ευαγγέλη. Σημαντικότερη προσφορά: Ζάμπας μέγας, ανάλυση των Ολυμπικών Αγώνων, Ζάμπας Παθολογία και Κωνσταντινούπολη και Αδριανούπολη Ο Βασιλός Μιχαήλ Τσοτίτσας (1787 - 1856) γεννήθηκε στο Μέτσοβο. Σημαντικότερη προσφορά: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο. Οικόπεδο του Αρχαιολογικού Μουσείου Αθηνών. Ο Νικόλαος Στρουινάκης (1806 - 1853) γεννήθηκε στο Μέτσοβο και ήταν ανιψιός του Μιχαήλ Τσοτρίτα. Σημαντικότερη προσφορά: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο Ο Γεώργιος Αβέρωφ (1815- 1899) γεννήθηκε στο Μέτσοβο. Σημαντικότερη προσφορά: Ολυμπιακό Στάδιο (Καλλιμάρμαρο), Σχολή Ευελπίδων, Εφηβείο Αθηνών(Φυλακές Αβέρωφ), Εθνικό "Αβέρωφ".

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ι. ΑΛΛΑΛΑΣ
ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ (ΤΙΠΟΣΡΡΤΙΝΗ) ΣΗΜΑΝΣΗ		
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΟΝΟΜΑΤΑ		
ΑΕΙΟΣ ΚΛΑΔΟΣ	ΑΡΙΣΤΕΡΟΣ ΚΛΑΔΟΣ	

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ

Σήραγγα Μετοΐβου	Σήραγγα 26 Α Πίνδος Tunnel 26 Α Pindos	Σήραγγα 26 Β Πίνδος Tunnel 26 Β Pindos	Αποτελεί την σημαντικότερη σήραγγα της Ενωτικής Οδού. Ευρίσκεται στο κέντρο (πέρηου) του ορεινού όγκου της Πίνδου. Φέρει αρχαιότατο όνομα (Πελαγονικό), αναλλοκωτο ανά τους αιώνες. Ο αρχικός τόπος εγκατάστασης των Μακεδόνων (Μακεδόνων) ήταν το όρος Λάκμος (Περιοτέρη). Από την αρχική τους κοιτίδα μετακινήθηκαν τα φύλλα των Δυμόνων, Παμφυλίων, Αιπειδώνων, Δρυόρων και Βοκωτών που, αργότερα, οικεικλήθησαν Δωριείς. Οι Ιωνες και οι Δωριείς μετακινήθηκαν, κατά την κρατούσα άποψη, στην νότια Ελλάδα μέσω της Μακεδονίας. Η πρώτη μαζική μετακίνηση στην νότια Ελλάδα έγινε, μέσω της Ηλείου, από τους Άβαντες και Αχαιοίς.
Σήραγγα Μακακασίου Α	Σήραγγα 27 Α Μακεδόνες Tunnel 27 Α Macedonians	Σήραγγα 27 Β Μακεδόνες Tunnel 27 Β Macedonians	
Σήραγγα Κασοταρίκου	Σήραγγα 28 Α Δωριείς Tunnel 28 Α Dorians	Σήραγγα 28 Β Δωριείς Tunnel 28 Β Dorians	
Σήραγγα Μακακασίου Β	Σήραγγα 29 Α Ιωνες Tunnel 29 Α Ionians	Σήραγγα 29 Β Ιωνες Tunnel 29 Β Ionians	
Σήραγγα Μακακασίου Γ	Σήραγγα 30 Α Αχαιοί Tunnel 30 Α Achaeans	Σήραγγα 30 Β Αχαιοί Tunnel 30 Β Achaeans	